

KIESKEURIG

Ondersteuning
bij het kiezen van een
vervolgopleiding
voor middelbare scholieren
HAVO en VWO
Oktober 2015

Franca Hiddink

MRC, docent Hanzehogeschool Groningen

(Lectoraat Rehabilitatie)

WAT IS KIESKEURIG?

PROJECT 2011-2014

1. Cursusboek voor leerlingen
2. Docentenhandleiding
3. Ondersteunend materiaal /PowerPoint presentaties
4. Training voor docenten

WAAROM KIESKEURIG?

Ervaringen met studenten
met een autisme spectrum stoornis (ASS)

- Middelbare school Wolfsbos
- Hanzehogeschool

**WAT GAAT U
VANAVOND
ETEN?**

WAAROM KIEST U DIT GERECHT?

WAT EET U VANAVOND?

Keuze menu

Eten wat de pot schaft!

Moet snel klaar zijn!

Wat is er in de aanbieding?

Zin in chinees!

Wat willen mijn kinderen eten?

Wat is er nog in huis?

Wat biedt de kantine?

m.b.v. persoonlijke criteria

SCHEMA KIEZEN

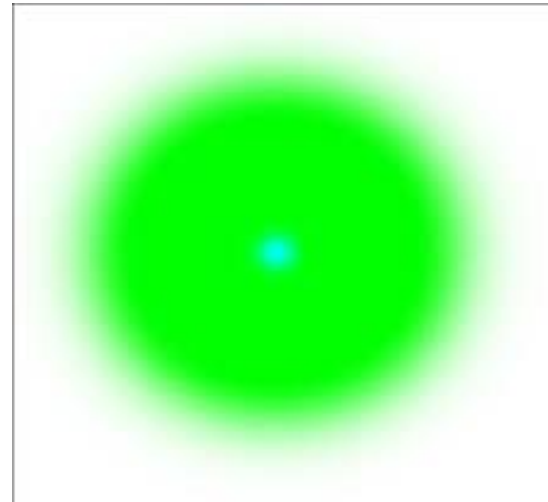
Persoonlijke criteria	Mogelijkheid A	Mogelijkheid B	Mogelijkheid C
1. Lekker			
2. Snel klaar			
3. Weinig afwas			
4. Lekker voor tafelgenoot			
5. Licht verteerbaar			
6. Goedkoop			
7.			

Wat eet Joost?

pannenkoeken

Welke opleiding kiest Joost?

WAAROM KIESKEURIG?

Het is lastig!

- Beperkte zelfkennis

- Beperkte kennis sterke en zwakke kanten

WAAROM KIESKEURIG?

Het is lastig!

- Heel veel studiemogelijkheden

- concrete voorstelling is lastig
- > **speciaal voor jongeren met ASS!**

WAAROM KIESKEURIG?

Als je 'verkeerd' kiest kost dat

BARRIERES

voor studenten met ASS

- Informatieverwerking
- Onderscheid hoofd en bijzaken
- Verbanden leggen
- Abstractievermogen
- Planning
- Flexibiliteit

BARRIERES

voor studenten met ASS

- Beperking sociale interactie
- Beperking communicatie
- Gebruik van taal: letterlijk figuurlijk
- Neiging in herhaling te vervallen

WIE ZIJN BETROKKEN?

- Maximaal 10 leerlingen per jaar (3 jaar)
- Ouders en verzorgers
- Decaan en docenten Wolfsbos
- Docenten en studenten Hanzehogeschool vanuit expertise centrum begeleid leren

KIESKEURIG

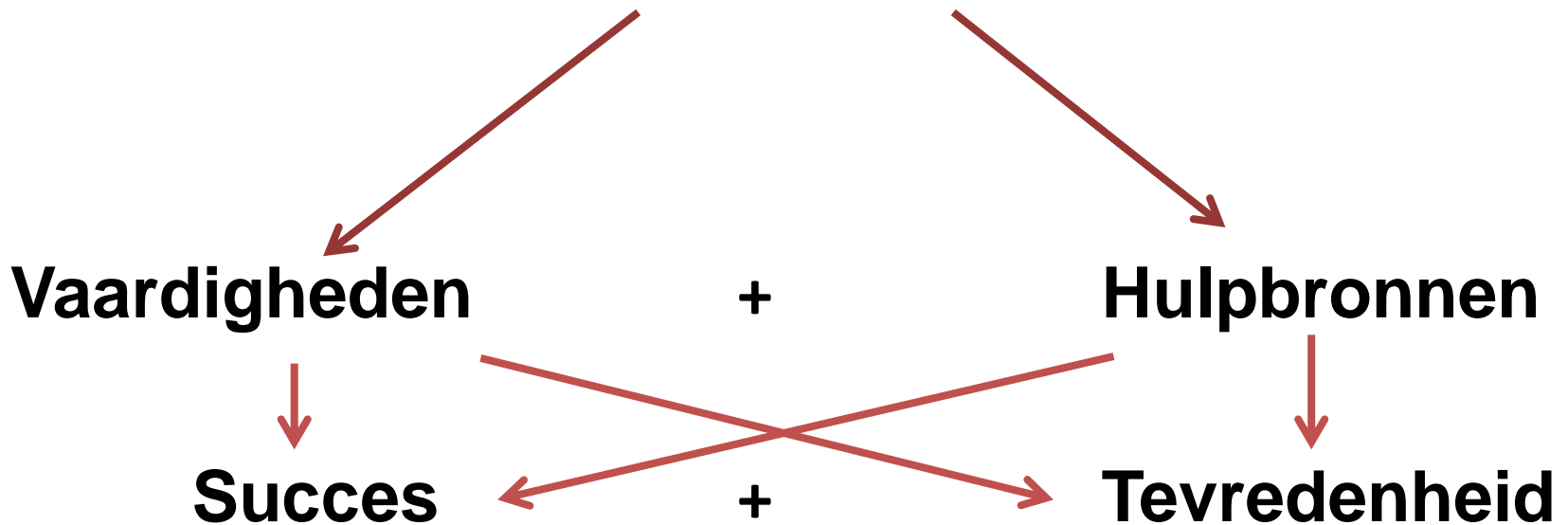
Wat krijgen de leerlingen?

- Cursus
- Groep en individueel
- 7-8 bijeenkomsten
- Uitgewerkt cursusmateriaal
gebaseerd op “CHOOSE – GET – KEEP”
- Beperkt huiswerk

KIESKEURIG

CHOOSE – GET- KEEP

Rol + Omgeving
van voorkeur

KIESKEURIG

Programma inhoud

KIEZEN

1. Persoonlijke criteria achterhalen
2. Alternatieve leeromgevingen inventariseren
3. Een keuze maken
nadat de alternatieven met elkaar vergeleken zijn

WAT IS KIESKEURIG

Programma inhoud

Vooruitblikken op

VERKRIJGEN EN BEHOUDEN

4. Welke vaardigheden en hulpbronnen nodig om studie te beginnen?
5. Welke vaardigheden en hulpbronnen nodig om studie te kunnen volhouden?

AANPASSINGEN PROGRAMMA

- **Vaste structuur**
tijd, plaats, personen, cursusmap
- **Opdrachten** i.p.v. test
- **Opdrachten**
concreet
eenduidig taalgebruik (niet figuurlijk bedoeld)
maximaal drie kwartier

AANPASSINGEN PROGRAMMA

- **Uitgangspunten ASS** wegen mee
- **Inschakelen studenten** > rolmodel
- **Individuele aandacht** > samen zoeken
- **Betrekken 'belangrijke anderen'** (ouders, vrienden, docenten)

DE PRAKTIJK

JOOST, 17 jaar, HAVO 5

–HBO of MBO?

–Richting?

–Thuis of op kamers?

DE PRAKTIJK

Informatie van 'belangrijke anderen'

	Opmerking	Wel/ niet mee eens	Aandachtspunt bij het kiezen van een opleiding
Kwaliteiten	<ul style="list-style-type: none">- Precies met cijfers- Stipt- Geïnteresseerd in dieren- Behulpzaam	Wel Wel Wel Wel	Ja Ja Nee Nee
Aandachtspunten	<ul style="list-style-type: none">- Goed plannen- Tijd nemen voor leuke dingen- Geen massale opleiding	Wel Niet Wel	Ja Ja
Ondersteuning	Ondersteuning van familie (verhaal kwijt kunnen) blijft nodig	? Soms wel soms niet	

DE PRAKTIJK

Richtingen

Economie en Management	Recht en bestuur	Taal en communicatie	<u>Techniek</u>	Onderwijs
Sociaal	Veiligheid	Gezondheid	Natuur, milieu en landbouw	Kunst en cultuur

DE PRAKTIJK

Studiekeuze

Opties:

- Accountancy HBO
- ICT beheerder MBO
- Bedrijfskunde HBO

DE PRAKTIJK

Studiekeuze

- Met cijfers
- HBO
- Thuis blijven wonen (Assen)
 - Groningen
 - Zwolle

- Uiteindelijk Accountancy aan de Hanzehogeschool

SCHEMA KIEZEN

leerling HAVO 5

Persoonlijke Criteria voor een opleiding in de accountancy	Mogelijke omgeving A Hanze hogeschool	Mogelijke omgeving B Windesheim	Mogelijke omgeving C HAN
1. Kleine klassen (max. 25 St.)	+ -	+	++
2. Docenten die extra uitleg geven	?	+	?
3. Hbo-niveau > moet leiden tot diploma	+	+	+
4. Niet veel in groepen werken	-	--	+ -
5. Bereikbaar vanuit ouderlijk huis met ov	+ -	++	+ -
6. Mogelijkheid rustig werken op school	+ -	+	--

RESULTATEN

CURSUSBOEK EN HANDLEIDING

- 20 van de 25 leerlingen hebben gekozen
- Goede keuze.....?
- Waardering leerlingen: inbreng studenten en individueel zoeken
- Waardering ouders/verzorgers: extra aandacht en tijd
- Materiaal en organisatie aangepast

CURSUS Gebruik Kieskeurig

- 3 dagdelen
- Tijd: 16.00 – 20.00 uur
- Data
 - Dinsdag 24 november 2015
 - Dinsdag 1 december 2015
 - Dinsdag 26 januari 2016 (terugkomdag)
- Plaats Hanzehogeschool / Sociale studies

CURSUS IMPULS

Voor studenten met psychische beperkingen die (opnieuw) vervolgopleiding willen kiezen

- Choose – get – keep
- 12 dagen (1 dag per week)
- Hanzehogeschool Sociale studies
- Zowel 'KIEZEN' als studievaardigheden oefenen

Kieskeurig gebruiken?! Cursus volgen ? aanvragen

j.k.nap@pl.hanze.nl

f.j.m.hiddink@pl.hanze.nl

